

Diplomová práce

Jméno a příjmení (student): Markéta VÍTOVÁ

Oponent: Jaroslav Brož, Th.D. S.S.L.

Posudek oponenta:

Téma této diplomové práce je značně široké: "Obrazy vztahu mezi Hospodinem a Izraelem v prorockých knihách Starého zákona". Pohledem do obsahu práce zjistíme, že studentka se snaží systematicky prozkoumat především obrazy z rodinného života a poté poněkud skromnější obrazy ze zemědělství. Pro úplnost pak jen uvede dvoustránkový dovětek o dalších obrazech.

Jak se na starozákonní práci sluší, autorka se snaží pracovat přímo s biblickými texty. Někdy se pokouší o systematictější výklad, ale téměř nikde, ani u textů, které lze považovat pro její pojednání za klíčové, se nesetkáme se soustavnou úplnou exegezí. A tak mnohá tvrzení jsou sice platná a objevené souvislosti mezi texty obohacující, ale studentka mnohdy předává čtenářům pouze svou – třeba správnou – intuici, aniž by ji zdůvodnila detailnějším studiem textů a jejich kontextu. Biblické texty cituje v českém překladu a klíčové pojmy uvádí v hebrejštině.

Konzultovaná odborná literatura je zastoupena v dostatečném rozsahu a reprezentativním výběru. Vedle v češtině dostupných drobnějších nebo populárnějších prací studentka konzultovala kvalitní biblicko-teologické slovníky a komentáře k prorockým knihám.

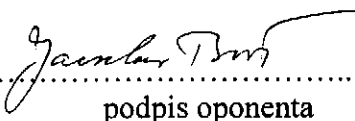
Na práci lze také ocenit její úpravnost, úhlednost, čtivý, místy až poutavý styl (přepsání a mechanických chyb je v textu opravdu minimálně). Všechny formální požadavky jsou splněny. Odkazy na citovaná biblická místa lze jistě uvádět více způsoby, ale u přímých citací bychom uvítali odkaz přímo za textem, a ne v poznámce pod čarou. Srozumitelnosti výkladu by také prospělo častější odkazování na texty, o kterých se právě pojednává; např. na str. 22 v 2. odstavci se mluví o vv. 1 a 3-4, ale čtenář, který by chtěl konzultovat jen text na této straně, musí dlouho pátrat, k jakému úryvku se odkazy na příslušné verše vztahují.

Z věcných nepřesností upozorňuji na tyto: na str. 5 se tvrdí, že "*mášal* v sobě zahrnuje tři literární druhy" a uvádí se přirovnání, metafora a podobenství. Nelze ale přehlédnout, že *mášal* (jako podstatné jméno je vokalizováno v obou slabikách s *qámece*) znamená také "příslovní" (viz titul stejnojmenné sz knihy *Mišlé*), "hádanka" atd. – Ke str. 8, začátek 2. odst.: Metafory a symboly už i v běžné poezii mají nejen estetickou úlohu, ale mohou se přímo podílet na tvorbě smyslu dané výpovědi.

Hlavní námitku vznáším k závěrům podkapitoly 2.2. "Hospodin – matka Izraele". V závěrečném resumé (str. 93) studentka na začátku 3. odstavce mluví o textech, ve kterých je Hospodin nazýván otcem či matkou. Který starozákonní text nazývá Hospodina matkou? Podkapitola 2.2 žádný takový neuvádí. Žádný z tam uvedených izaiášovských textů neimplikuje, že by Hospodinu mělo náležet označení "matka". A "mateřské" obrazy v Iz 66,12-13 se týkají bezprostředně Jeruzaléma (srov. vv. 10-11).

Předložená práce má bezesporu své kvality. Prospělo by jí lepší hermeneutické ujasnění, respektování toho, co texty skutečně říkají a co ne, a ukázněnější a diferencovanější zacházení s biblickou náboženskou symbolikou. Doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení "velmi dobře".

V Praze dne 19. května 2009

.....

.....
podpis oponenta